

RAFAEL RODRÍGUEZ VILLARINO, deputado e voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ó previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ó artigo 91 e 97, entre outros, do R.O.F. e o Regulamento da Corporación presenta unha **MOCIÓN SOBRE A REBAIXA DAS TARIFAS NOS TRENS DO SERVIZO AVANT ENTRE OURENSE E SANTIAGO DE COMPOSTELA**.

O servizo ferroviario de media distancia (MD) Avant, operado pola entidade pública empresarial Renfe-Operadora, comezou a funcionar en Galicia a finais do ano 2011, trala posta en servizo dunha liña de alta velocidade entre Ourense e Santiago de Compostela. Desde entón, este servizo converteuse na terceira relación con máis viaxeiros punto a punto da nosa comunidade autónoma. No ano 2019, último exercicio auditado en normalidade, sumou 306.800 viaxeiros —uns 5.000 máis que o ano anterior—, estando por diante as relacións A Coruña-Santiago (1.187.300) e Santiago-Vigo (352.400).

A súa vez, a relación Ourense-A Coruña deste mesmo servizo MD de alta velocidade acumulou 187.400 viaxeiros en 2019. Polo tanto, observamos que case medio millón de persoas empregaron este Avant ao longo dese ano. Estamos ante unha cifra de usuarios e usuarias elevada, que podería ser maior se as tarifas e abonos fosen máis asequibles. O traxecto entre Ourense e Compostela custa 17,7 euros con billete sinxelo de ida e 28,3 euros con ida e volta. Ademais, existen bonos para viaxeiros e viaxeiras habituais que reducen os prezos ata os 6 ou 7 euros por traxecto.

Estas tarifas son as mesmas que Renfe-Operadora aplica a todos os servizos Avant do Estado —están estipuladas normativamente en función do tipo de infraestrutura e material rodante empregados— a excepción dos trens de alta velocidade que circulan entre A Coruña e Vigo. En marzo de 2015 foi inaugurado o novo trazado ferroviario entre Santiago e Vigo, completando así a infraestrutura de alta velocidade do Eixo Atlántico, pero o Ministerio de Fomento, entón encabezado por Ana Pastor, acordou non actualizar as súas tarifas. Esa decisión política permitiu manter prezos de media distancia convencional nunha liña de alta velocidade que emprega o mesmo modelo de tren e servizos que circula entre Santiago de Compostela e Ourense.

Aquel acordo provocou unha evidente e sorprendente discriminación dentro de Galicia. Os trens de media distancia da zona máis rica, dinámica e mellor comunicada da comunidade autónoma son moito máis económicos que os trens que conectan con Ourense. Concretamente, o servizo Avant ourensano é case un 70 % máis caro que o da costa galega. A modo de exemplo, o tren de alta velocidade entre Santiago e Ourense custa actualmente 16 céntimos por quilómetro, mentres que entre Compostela e Vigo ou A Coruña custa 9 céntimos por quilómetro.

Ante a dificultade de aplicar unha rebaixa selectiva das tarifas ordinarias destes servizos Avant que provocaría novos agravios por todo o Estado, as administracións públicas rexionais e locais, desde hai anos, exploran fórmulas que permiten acadar prezos máis competitivos nos denominados servizos de Obrigación de Servizo Público (OSP) de Cercanías e Media Distancia que, obrigadamente, debe prestar a empresa pública

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar

32003 Ourense

988 317 993

CIF: G32244345

ferroviaria. Así pois, a Junta de Castilla y León vén de acordar que subvencionará parte do custo das viaxes das persoas que teñan a Castilla y León como residencia habitual e viaxen en Avant a Madrid.

Estas subvencións centraranse nas conexións ata a capital de Segovia, Valladolid, Palencia, Burgos (en canto se inaugure a súa nova liña) e posiblemente Zamora. O goberno de Alfonso Fernández Mañueco definiu a medida como unha “aposta imprescindible e necesaria para fixar poboación” no seu territorio. A Junta tamén anunciou que pedirá á vicepresidenta do Goberno central, Teresa Ribera, que ten competencias en materia de reto demográfico, “colaboración” para asumir unha parte desta subvención, mais matizaron que é unha medida que adoptarán “en calquera caso, colabore ou non o ministerio”.

Estas contribucións económicas a trens de media distancia non son unha estrañeza de Castilla y León. Outras comunidades autónomas replican o modelo de cofinanciamento nos servizos de obrigación de servizo público. Por iso, desde o PSdeG-PSOE cremos necesario que a Xunta de Galicia faga o mesmo no seu territorio. O Goberno galego debería traballar nunha proposta de convenio que lle permita subvencionar as tarifas dos Avant que unen Ourense con Santiago e A Coruña.

Non sería unha medida nova, partidista ou inusual. No pasado, o Goberno galego xa asinou acordos similares co entón Ministerio de Fomento, a fin de financiar a circulación de servizos ferroviarios dentro da comunidade autónoma, varios deles na nosa provincia. De feito, estamos ante unha práctica habitual que, sistematicamente, tamén aparece recollida nos Orzamentos Xerais do Estado, que aportan uns 1.000 millóns para manter activos os trens cualificados como OSP. No caso de Ourense —e de Galicia en xeral— son todos os de media distancia convencional e os Avant de alta velocidade.

Os socialistas cremos que esta subvención da Xunta serviría para rectificar a fenda discriminatoria que supuxo para Ourense aplicar tarifas Avant nos seus trens de media distancia, pero non naqueles que unen A Coruña e Vigo pasando por Santiago e Pontevedra. Sería unha mostra evidente do famoso “reequilibrio territorial” que moito se menciona pero pouco se practica. Igualmente, sería unha medida en favor do problema demográfico da nosa provincia. Unha rebaixa das tarifas permitiría mellorar substancialmente a mobilidade laboral de moitas persoas, posibilitando a residencia en Ourense cando o seu posto de traballo estea noutra provincia.

A nosa provincia perdeu 136.000 habitantes ao longo do último medio século. Esa perda constante de persoas non mudou e, na actualidade, segue a ser un dos principais problemas do territorio. A mellora das infraestruturas e dos medios de transporte, así como a dinamización do mercado laboral e das economías locais co impulso das administracións públicas, son aspectos nucleares que, noutros casos parecidos ao de Ourense, xa amosaron a súa sólida eficacia á hora de manter e incrementar o censo de residentes.

Igualmente, desde o PSdeG-PSOE ourensán, unha vez finalizado o estado de alarma e co proceso de vacinación moi avanzado, consideramos preciso retomar as frecuencias de trens

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar

32003 Ourense

988 317 993

CIF: G32244345

Avant que aínda permanecen suprimidas, trala redución de servizos que ocasionou a menor mobilidade derivada da pandemia do virus SARS-CoV-2. Tamén cremos que deben ser retomados os restantes servizos rexionais prepandemia. Dos 80 trens de media distancia que circulaban diariamente polas vías ferroviarias de Galicia ata marzo de 2020, no momento de redactar esta iniciativa, Renfe-Operadora só restableceu a circulación de algo máis da metade (uns 43).

Por todo o exposto, o grupo socialista presenta a seguinte **PROPOSTA DE ACORDO**:

1. Instar á Xunta de Galicia a subvencionar as tarifas dos trens de media distancia Avant que unen Ourense con Santiago e A Coruña, para rebaixar os prezos co fin de igualalos aos que se aplican nos trens de alta velocidade do Eixo Atlántico que unen A Coruña, Santiago, Pontevedra e Vigo.
2. Instar ao Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana e ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico a colaborar na subvención dos trens de media distancia Avant que unen Ourense con Santiago e A Coruña, para rebaixar os prezos co fin de igualalos aos que se aplican nos trens de alta velocidade do Eixo Atlántico que unen A Coruña, Santiago, Pontevedra e Vigo.
3. Instar á entidade pública empresarial Renfe-Operadora a restablecer todas as frecuencias de trens Avant na liña Santiago de Compostela-Ourense, existentes antes do recorte de frecuencias ocasionado pola pandemia, así como a restablecer todos os servizos ferroviarios recortados por mor da Covid-19 no resto de liñas de media distancia de Galicia.

En Ourense, a 10 de xuño de 2021.

Asinado: Rafael Rodríguez Villarino.

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE